

TRŽNÍ INFORMACE

Koncem ledna se u obilovin projevil cenový zlom. Ceny pšenice začaly definitivně stoupat v EU i na světových trzích. Příčin je opět několik. Mezi významné patří vývoj počasí. V Argentině je sucho, v Austrálii byly silné deště, v EU a černomořské oblasti hrozí dopady mrazů. Přebytky pšenice ve světové bilanci se odhadují na 29 mil. tun, u kukuřice na 8 mil. tun.

Ceny pšenice na vnitřním trhu EU stabilně stoupají a jsou srovnatelné s cenami v USA. Rostou i ceny kukuřice, ale v některých zemích zůstávají stále pod intervenční cenou. Ve Francii je cena potravinářské pšenice již na 165 EUR/t. Pouze v Bulharsku zůstávají ceny pšenice pod intervenční cenou. EU intenzivně vyváží pšenici, podíl na vývozu mají tyto země: Francie 45%, Německo 20%, Rumunsko 10% a Bulharsko 9%. Teritoria vývozu jsou: Alžírsko, Maroko, Irán, Pákistán, Etiopie a další.

V intervenčních zásobách EU se k 25.1.09 nachází 44 tis. tun obilovin, z toho 37 t pšenice, 26 tis. tun ječmene a 18 tis. tun kukuřice. V nabídce je evidováno celkem 688 tis. tun, z toho 47 tis. tun pšenice (z toho 21 tis. tun z ČR), 113 tis. tun ječmene (z toho 20 tis. tun z ČR), 528 tis. tun kukuřice (z toho 800 tun z ČR).

Vývoj cen EUR/t 2008/9 na evropských burzách

Země a město	Pšenice setá – potravinářská				
	30.10.	4.12.	18.12.	8.1.09	29.1.09
Francie Rouen	145,54	129,15	127,65	148,58	150,08
Belgie Antverpy	145,00	136,00	127,00	—	143,00
Německo Hamburk	158,00	134,00	128,00	148,00	155,00
Maďarsko Transdanubia	—	125,23	—	—	124,33
Polsko Slaski	134,22	126,90	124,22	113,74	107,83
Rakousko Vídeň	181,50	167,50	160,00	—	167,50
Česká republika Brno	134,69	130,20	122,80	103,70	110,70
Slovensko	150,90	135,00	139,70	130,00	—
	Žito potravinářské				
Německo Hamburk	123,00	110,00	105,00	115,00	117,00
Polsko Slaski	86,33	—	88,80	75,29	76,47
Česká republika Brno	122,45	115,04	112,00	103,70	99,52

Evropské trhy

Vývoj termínovaných cen na burze Matif a Hannover (Kč/t)

	9.11.	16.11.	23.11.	30.11.	7.12.
Pšenice Matif termínované obchody					
Leden 2009	3 468	3 540	3 429	3 441	3 358
Březen 2009	3 480	3 553	3 442	3 460	3 358
Květen 2009	—	—	3 449	3 467	3 384
Kukuřice Matif termínované obchody					
Prosinec 2008	3 216	3 268	3 031	3 006	2 973
Březen 2009	3 278	3 319	3 083	3 056	3 031
Květen 2009	3 370	3 395	3 160	3 151	3 114
Pšenice Hannover termínované obchody					
Leden 2009	3 437	3 559	3 339	3 334	3 185
Březen 2009	3 535	3 610	3 468	3 410	3 288
Květen 2009	3 585	3 686	3 522	3 448	3 391

Světové trhy

Vývoj světových cen obilovin v roce 2008 a 2009 Chicago (Kč/t)

	9.11.	16.11.	23.11.	30.11.	7.12.	14.12.
Pšenice termínované obchody						
Leden 2009	3 774	4 048	3 737	3 967	3 415	—
Březen 2009	3 919	4 196	3 865	4 072	3 572	3 673
Květen 2009	4 020	4 299	3 970	4 203	3 656	3 752
Kukuřice termínované obchody						
Prosinec 2008	2 908	3 036	2 716	2 725	2 349	2 757
Březen 2009	3 047	3 173	2 842	2 851	2 476	2 864
Květen 2009	3 140	3 265	2 932	2 942	2 556	2 950

Ceny za pohotové zboží Chicago (Kč/t)

	9.11.	16.11.	23.11.	30.11.	7.12.	14.12.
Pohotové zboží						
Pšenice	3 935	3 960	3 832	—	3 600	3 429
Kukuřice	3 443	3 340	3 261	—	2 990	3 059

Další cenový vývoj závisí především na odhadu produkce v roce 2009. Dle Strategie Grains je odhadována produkce pro EU27 ve výši 292 mil. tun (proti 310 mil. tunám v roce 2008), z toho pšenice 132,8 mil. tun, pšenice tvrdé 8,8 mil. tun, ječmene 63,3 mil. tun a kukuřice 57,5 mil. tun. Je to prakticky na úrovni spotřeby. Bilance příštího marketingového roku bude tedy vyrovnaná. EU27 prakticky od sklizně 2008 velmi intenzivně vyváží do třetích zemí. Bilanční přebytek pro marketingový rok 2008/09 bude v nejbližší době vyrovnan a tak cena poroste na běžnou úroveň. Naší vnitřní cenu pšenice ovlivní kurz koruny vůči EUR. Ceny pšenice se v únoru jednoznačně přehouply přes hranici 3000 Kč/t a předpokladem je další růst. Také ceny mouky jsou nyní na svém minimu a je třeba, aby i nadále kopírovaly ceny obilovin.

Odhady světové produkce a obchodu pšenice (mil. t)

	2006/2007		2007/2008		2008/2009	
	sklizeň	spotřeba	sklizeň	spotřeba	sklizeň	spotřeba
Svět	596,20	616,83	610,50	618,21	682,37	656,51
Z toho USA	49,32	31,04	56,25	29,00	68,03	35,44
EU 27	124,87	125,50	119,43	117,74	150,60	131,50
Východoevropské země bez SNS a baltických států	4,33	5,45	4,38	5,52	4,56	5,64
SNS bez baltických států	84,98	72,53	92,69	75,56	114,74	83,33

Světová finanční krize může ovlivnit další vývoj obilního trhu dvěma směry.

- 1) Nyní při projevech deflace působí na trh obecně nedostatek finančních zdrojů pro nakupování a pro investování všeho druhu. Proto deflace silně rozvrací ekonomiku. V přebytku vytváří ještě větší přebytek a působí na pád cen veškerého zboží. Na druhé straně se zdá, že ceny obilovin již dosáhly dna a začaly opět růst.
- 2) Očekávaná inflace pomůže zachovat sociální smír a oživit obchod i investice. Záleží na reakci politiků a ekonomů, do jaké míry nechají deflační vývoj působit. Mají v rukách emisní politiku. Inflace může zachránit ohrožené podniky, které se potýkají s nedostatkem finančních zdrojů. Inflace ale také nastartuje růst cen. U cen potravin vyvolá nutnost jejich regulace.